

ماجرای مشاغل: طلا و جواهرسازی

پرسیدین که طلا و جواهرسازی چجور شغلیه؟
گروه نویسندگان مدرسه ملی فناوری ایران

چکیده: شغل طلا و جواهرسازی همون طوری که از اسمش پیداست، در مورد ساخت انواع طلا و جواهره. شاید این موضوع در دید اول خیلی کلی به نظر بیاد. در واقع طلاساز باید مراحل مختلفی رو طی کنه تا بتونه یک جواهر زیبا بسازه. اول باید طراحی انجام بشه. مثلاً اگر قراره یه گردنبند بسازیم، اول باید شکل اونو دقیق طراحی کنیم.

می‌خوایم به معرفی شغلی بپردازیم که هم خیلی قدیمی و باستانی و هم خیلی جذاب و پردرآمد! این شغل از شغلایی که محصول اون، به ویژه مورد علاقه‌ی خانوم‌هاست! یه شغل خیلی پر زرق و برق که خلاقیت و روحیه فنی رو با هم می‌خواد!

می‌خوایم درباره شغل جواهرسازی صحبت کنیم. این شغل چی هست و چی کار می‌کنه؟

شغل طلا و جواهرسازی همون طوری که از اسمش پیدااست، در مورد ساخت انواع طلا و جواهره. شاید این موضوع در دید اول خیلی کلی به نظر بیاد. در واقع طلاساز باید مراحل مختلفی رو طی کنه تا بتونه یک جواهر زیبا بسازه. اول باید طراحی انجام بشه. مثلاً اگر قراره یه گردنبند بسازیم، اول باید شکل اونو دقیق طراحی کنیم. بعد از روی شکل طراحی شده، باید قالب زیورآلاتی که می‌خوایم بسازیم، ساخته بشه. قیچی کاری، کوبیدن، جوش کاری و تزئین محصول نهایی با جواهر و یا با تراش از جمله کارایی هستن که توی این حرفه انجام می‌شه.

این شغل و هنر از کی و کجا شروع شد؟

طلاسازی و جواهرسازی یه شغل باستانی و قدیمی به حساب میاد. تو زمان‌های قدیم که سلسله‌های شاهنشاهی خیلی بیشتری در دنیا روی کار بودن، طلا و جواهرسازا برای اونا حتی ظرف‌های طلا می‌ساختن. احتمالاً الان هم در مورد بعضی از خاندان‌های سلطنتی دنیا شنیدین که برخی از وسایلشون از طلا ساخته شده. ظروف طلا و نقره و جواهر آرایبی شده‌ی دوران قدیم توی ایران هم رواج داشته و الان هم می‌تونین توی موزه‌ها اونو ببینین. جواهرسازا برای بانوان و حتی مردان اشرافی هم زیورآلات طلا و نقره و جواهر می‌ساختن. در واقع هر جایی از دنیا نوع خاصی از زیورآلات اهمیت داشته. مثلاً یه دوره استفاده از مروارید رایج بوده و دوره‌ی دیگه طلای ساده و دوره‌ی دیگه عقیق یا زمرد یا یشم!

طلا و جواهرسازی در حال حاضر در ایران چه شرایطی داره؟

ما در دوره‌های قبلی طلا و جواهرسازی مختص خودمون رو داشتیم و این موضوع رو همیشه از آثار تاریخی به جا مونده هم فهمید. حتی در عصر صفویان طلاسازی خیلی دقیق شد و رشته‌های ظریفی از اون به وجود اومد. اما از بعد سلسله پهلوی ماجرا تغییر کرد و بیشتر تحت تأثیر سبک‌های

ویکتوریایی و ادواری قرار گرفت. به همین دلیل طلاهایی به شکل ایرانی و جذاب سنتی الان کمتر مورد استفاده قرار می‌گیرند.

برای این کار باید چه رشته‌ای مورد مطالعه قرار بگیرد؟

برای این که به این شغل وارد بشین راه‌های مختلفی وجود داره که یکی از اون‌ها دانشگاهه. شما می‌تونین در دبیرستان رشته هنر رو انتخاب کنین و در دانشگاه وارد رشته‌ی طراحی و ساخت طلا و جواهرات بشین. راه‌های دیگه ای هم هست مثل این که مدتی توسط یک طلاساز حرفه‌ای آموزش ببینین و یا در دوره‌های مختلف طلاسازی که برخی دانشگاه‌ها برگزار می‌کنن و کوتاه‌تر از یک سال هستن شرکت کنین و مدرکش رو دریافت کنین. لازم نیست که حتماً مدرک داشته باشین تا وارد این کار بشین، اما آموزش دیدن به شکل حرفه‌ای و مدرک گرفتن می‌تونه تا حدودی راه شما رو برای ورود به شغلتون راحت‌تر کنه.

تا چه مقطعی می‌شه به تحصیل توی این رشته پرداخت؟

اگر قصد داشته باشین به صورت آکادمیک توی دانشگاه این رشته رو بخونین، می‌تونین مدرک کاردانی و کارشناسی بگیرین. فعلاً امکان ادامه تحصیل تو مقاطع بالاتر برای این رشته ممکن نیست. البته خیلی‌ها کلاً مسیر آکادمیک رو برای ورود به این شغل انتخاب نمی‌کنن.

چه مهارت‌هایی برای شغل طلا و جواهرسازی نیازه؟ به چه ابزارهایی باید مسلط باشیم تا بتونیم توی بازار کار به خوبی مشغول بشیم؟

همون طور که اول کار گفتم، ذوق هنری و خلاقیت خیلی مهمه. شما باید شکل طلا و جواهری که قصد ساختن اونو دارین مجسم کنین و با حوصله و دقت و با هنر نقاشی اون رو پیاده کنین. بعد از اون باید با کارهای فنی ای مثل جوش دادن و قیچی کاری و تزئین و بقیه چیزایی که اشاره کردیم آشنایی پیدا کنین و باظرافت خاصی اون‌ها رو انجام بدین. چندتا مهارت دیگه مدل‌سازی تخصصی و حرفه‌ای، تبدیل طرح‌ها به طرح‌های کامپیوتری و شبیه‌سازی با کامپیوتر، هماهنگی بین چشم‌ها و حرکت دست، ریزبینی زیاد و البته توانایی مذاکره و آشنایی با بازار طلا برای پیدا کردن مشتری برای محصولاتتی که می‌سازین.

سختی‌های این شغل چه چیزایی هستن؟

طبیعیه که مثل همه‌ی شغل‌های دیگه در کنار جذابیت‌هاش سختی‌هاییم داشته باشه. به نظر من استفاده‌ی زیاد از چشم‌ها برای دقت به محصولی که می‌سازید و جزئیات زیادی داره ممکنه درازمدت چشمتون رو ضعیف کنه. آسیب‌های ستون فقرات و گردن به خاطر این که باید مدت زیادی روی محصول کار کنین هم رایجه. البته با تهیه بعضی از لوازم کمکی می‌تونین کمی از این مشکلات کم کنین. زمانی که لحیم‌کاری می‌کنین هم گازهایی که از این کار متصاعد می‌شه می‌تونه روی سیستم تنفسی شما در دراز مدت تاثیر بذاره، پس بهتره ماسک رو فراموش نکنین.

بازار کار جواهرسازی چجوریه؟

در خصوص بازار کار این رشته باید بگم که هم می‌تونین کارگاه خودتون رو داشته باشین و هم می‌تونین در کارگاه‌های دیگران مشغول به کار بشین. تدریس طلا و جواهرسازی هم می‌تونه روش دیگه‌ای برای کسب درآمد باشه. درآمد این کار به طور کلی بالاست چرا که توی صنعت طلا و جواهر شما با ابزار با ارزشی سر و کار دارین و کار شما ارزش افزوده‌ی زیادی تولید می‌کنه. اما این که درآمدتون دقیقاً چقدر باشه، بسته به خلاقیت و دقت و کیفیت کارتون داره. ممکنه به طلاساز فقط ۵ میلیون تومن در ماه درآمد داشته ولی با صرف وقت بیشتر، دقت بیشتر و ساختن طلاهایی که خواهان بیشتری دارن، درآمدش رو به بالای ۱۰۰ میلیون در ماه برسونه!